

לעשות רצונך אלוקי חפצתי

בטחון שבועי

מתיקות דרך "ויגבה לבו בדרכי השם" במשנת נובהרדוק
מהגה"צ רבי יהודה מאנרל שליט"א מעיה"ת לייקווד יצ"ו

פרשת שופטים

יסוד בבטחון

התורה הזהירה למלך שלא ירבה לו סוסים, נשים, כסף וזהב. זה בא ללמד, שאין לאדם לשמוח ע"י דברים חיצוניים אלא רק ע"י קיי רבת השם.

המלך צריך לבטוח בד' יותר מכל אדם. הוא הרי המוציא והמביא במלחמות. (וכמו שהרמב"ם קרא להלכות מלכים - הלכות מלכים "ומלחמותיהם") וע"י במאמר הבטחון של הבית הלוי שמלחמות ישראל היו רק בבטחון. ובפסוק כתוב כי המלך בוטח בד' (תהילים כ"א). והוא גם נמשח בשמן לרמוז שהוא יותר גבוה מקטנות העוה"ז כשמן שצף ע"ג שאר משקים. בעל בטחון אמיתי אינו צריך כבוד, או כסף ותאוות כדי לשמוח. קרבתו המיוחדת להשי"ת, הופכת אותו לאדם המאושר בעולם!! והוא צוחק על הקטנות וההבל של העוה"ז. ובאמת מצאנו שדוד המלך היה תמיד בשמחה ובישירה. ובזוה"ק (משפטים קז). נקרא דוד 'בדחנא דמלכא' (לשון בדחנות - של המלך ד'). ויש להוסיף שאותיות בדחנא ובטחון דומים!

ובאמת זכיתי לראות אצל בעלי הבטחון הגדולים, חניכי נובהרדוק, שהיו תמיד במצב של קרוב לצחוק ובדיחות הדעת. כי זהו באמת התוצאה של בטחון!!

בעל הבטחון אינו עסוק במחשבות על אני שים "למה פלוני עשה כך, ולמה אלמוני אמר כך". במקום כל זה הוא רואה רק את הקב"ה שמנסה אותנו ע"י האנשים שמסביבו (שהם רק "בובות" puppets בידי השי"ת) - כי הוא חי רק עם אביו אהובו שבשמים.

ולא ימס את לבב אחיו כלבבו

שיודה - יהודה, שמע ד' קול יהודה, והיינו שבזכות ההודאה של ראובן זכה יהודה. וצ"ב, הרי ההודאה של יהודה היתה הרבה יותר קשה משל ראובן, וא"כ למה יהודה צריך זכות זו שהוא גרם לראובן? ותי' הרב אלישיב זצ"ל בספר הערות בסוטה שם, שמכאן רואים שהזכות לגרום לאחר לעשות מצוה הוא תמיד יותר ממי שעושה בעצמו!

לזכור את עצמך

ובחכמה ומוסר (של הסבא מקעלם) כ' שענין כח ההשפעה שייך גם במה שהאדם משפיע על עצמו. כשאדם לומד מוסר, הוא הרי משפיע על עצמו, וכמו שבמסית יש לו דין מסית אע"פ שלא הצליח להשפיע בפור על על הניסת שיעבוד ע"ז, כך כשאדם רק לומד מוסר, אע"פ שזה עדיין לא השפיע עליו כלום, מ"מ: "קצרה דעת האדם לחי שוב שכר למוד המוסר תיכף ומיד בעת הלימוד" עכ"ל.

התורה רוצה רק אותך!

יש בפרשה שלושה שחוזרים מעורכי המלחמה, בנה בית, נטע כרם ונשא אשה. התורה מפרשת טעם חזרתם שמא ימות במלחמה ואיש אחר יחנכנו, יחללנו וישא נה. והיינו שהתורה"ק יורדת לסוף דעתו, כמה עגמת נפש יש בזה שמיישהו אחר ממשיך את מה שהוא התחיל. אנחנו היינו חושבים שזה לא כ"כ גרוע, העיקר שבסוף הבית יתיישב, הכרם יוציא פירות והאשה תתחתן. אנחנו יכולים ללמוד מכאן כמה

התורה הק' מסבירה לנו כאן הטעם למה הירא ורך הלבב חייב לחזור מהמלחמה, ואינו מוכן, למה עצם הדבר שהוא עצמו מפחד, אינו מספיק טעם שיחזור? אנחנו לומדים כאן את החשיבות העצומה שהי תורה נותנת להשפעה על אחרים. בדומה לזה רואים במסית. רק במסית התורה"ק מחמירה כ"כ: לא תחמול ולא תכסה עליו, מה שלא מצינו אפילו בעובד ע"ז או ברר צח! כי תכלית האדם להשפיע על אחרים לטובה, ואם המסית משתמש בכח הנורא הזה לרעה ח"ו, אז ענשו כפול ומכופל. ומדה טובה מרובה ממדת פורענות, אם השפעה לרעה נוראה כ"כ, לטובה, על אחת כמה וכמה. מי שרק יודע א' ב' יהיה מוכן ללמד מה שהוא יודע באהבה לאחרים. כך מצינו, כשרבי חייא עשה שלא תשתכח תורה מישראל, עיקר השפעתו היתה ע"י שכל אחד שלמד ממנו, היה צריך ללמד מה שיודע לאחריו.

אנשים אינם מבינים את גודל הערך של זיכוי הרבים, וכמה הנשמה צמאה לכמה שיותר זיכוי הרבים (כמובן, רק בהתייעצות עם רב שמכיר אותך). מי יודע כמה מקרים קשים של דיכאון וכו' יש רק בגלל שאין הראש עסוק מספיק באיך יוכל לזכות את הרבים? [או, עוד יותר טוב, למלאות ראשו בדברי תורה]. ומי יודע כמה נשמות של יהודים רחוקים בוכים בשמים שיזכו להנצל מצרתם הגדולה - שהוא הרבה יותר גרוע מכל מחנות ההשמדה השם ירחם?

וע"י גמ' סוטה(דף ז:): על הפסוק יחי ראובן ואל ימות...וזאת ליהודה, מי גרם לראובן

תמיד תזכור גדלותך, ואל תתפעל מאחרים!!
תדע, שכיון שגדלות האדם חשוב כ"כ, יש יצה"ר מיוחד שמנסה למי-
שוך אותך למטה, ולהוכיח לך שאינך מיוחד כ"כ. אף פעם אל תאמין
לו, גם אם זה נראה לך מאוד נכון!! וגם אם אתה רואה אחרים יותר חז-
קים ממך תזכור את דברי רש"י בפ' עקב (ט-א) עה"פ שמע ישראל,
אתה עובר היום את הירדן לבא לרשת גוים גדולים ועצומים ממך וכו',
ופרש"י אתה עצום והם עצומים ממך! אף פעם אל תשכח חשיבותך,
גם אם ראית אחרים עצומים ממך!!

בנובהרדוק היו אומרים 'נישט האפ'ן התפעלות!' - לא להתפעל! רבנו
גרשון ליבמן זצ"ל בצעירותו, פעם התפלל עם החסידים וחזר ליש-
בת נובהרדוק מלא התפעלות מהתפילה שלהם. המנהל הוכיח אותו
על זה, באמרו, 'זה מעשה יצר להמעיט את התפילות שלך. אם היית
יכול לעבור לשם נחא, אבל הרי זה לא שייך, א"כ זהו רק עצת היצר
לבטל כח תפילותיך מכאן ולהבא!' ודוק היטיב בזה, כי הוא יסוד לכל
החיים!!

התורה מקפידה על חשיבותו של כל יחיד ויחיד, ואם הוא השקיע
במשהו, אז דוקא הוא חייב ליהנות מהשקעתו.
זהו בעצם הענין של 'חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם'. לכל יחיד
ויחיד תפקיד מיוחד, כלים מיוחדים, מקום מיוחד וסביבה מיוחדת.
והקב"ה רוצה שרק אתה תתחיל ותגמור את תפקידיך. אף אחד לא
ילמד במקומך, אף אחד לא יעשה חסד ולא יתן צדקה במקומך.
התורה רוצה דוקא אותך!! ואתה צריך לדאוג, בראש ובראשונה למי
לאות תפקידיך, ועל זה נאמר 'חייך קודמין!'
באמת יש כאן לימוד קצת הפוך ממה שכתבנו מקודם שהעיקר הוא
להשפיע על אחרים. אבל באמת שני הדברים נכונים. אם יש לאדם
הזדמנות מן השמים להשפיע, אז זהו תפקידו, והוא צריך לראות
להוציא כוחותיו מן הכח אל הפועל ולא לסמוך על אחרים. ובאמת,
לפעמים הזיכוי הרבים שלו, הוא אצלו בבית. וכמו שאחז"ל 'עשה
צדקה בכל עת זה הזן בניו ובנותיו כשהם קטנים' (כתובות נ.).

א ל ו ל - אני לדודי ודודי לי!

לך מהם זלזול בכבודך וכדו'. וכן להודות על כל הטעויות שעשית
שמצייקים לך, וכן אם בעיני כ"כ הרבה אנשים אתה מרגיש חוסר
כבוד, וכו' וכו'. כל הדברים האלה בשמים נחשבים לייסורים קשים,
ואם אתה מקבל אותם באמונה ובאהבה, אז הם ההצלחה שלך כי
הם ממרקים לך את העבירות והעוונות הגדולים ביותר! יתכן שרק
בגללם אתה בריא או יש לך פרנסה, כי כבר התכפרת! ובפרט אם
אתה מעריך אותם.

כל הייסורים האלה הם החברים הטובים שלך ביום הדין, אלפי מלא-
כים של הרגשת זלזול או צער של שכחת דברים וכו' מלאכים של
מחשבות קשות של דכאון או כל מיני מצבים קשים, כולם יבואו לה-
ליץ בעדך ביום הדין! ובפרט אם אתה מכיר בהם ומעריך אותם.

אתה אוהב ייסורים משום שחז"ל אמרו (ערכין טז): שארבעים
יום בלי ייסורים יכולים ח"ו להיות סימן לאדם שכבר אכל את כלל
העוה"ב שלו. הרי התורה מרחמת אפילו על רשע שסובל תוך כדי
העבירה שעשה בעצמו, שעל כן גנב שטבח או מכר שם משלם רק
ארבע כי התבזה לסחוב השה על כתיפו! (ב"ק עט:).

לכן, תודה להשם בלי סוף על כל אי נוחות (inconvenience) כגון
אם הפסדת את האוטובוס או שהגעת מאוחר לחופה\לווארט או

אלול הוא חודש של אהבה - אני לדודי ודודי לי. זה אהבה פרטית
בינך לבין דודך, בלשון יחיד - רק אתה והקב"ה. בשבילי נברא העו-
לם, ובשבילי נברא האלול!!! זה זמן להרגיש מיוחד, ולהודות להשם
על כל הדברים המיוחדים שיש לך (ואין אדם בעולם שאין לו דברים
מיוחדים! ואם יש לך ספק בענין, אז דע לך שזהו התפקיד הראשון
שלך באלול, למצוא את מעלותיך!). אתה צריך להודות ולהודות עד
שתהיה 'שיכור' מהודיה! הודיה על כל נשימה ונשימה, ועל כל טיפה
של אוכל טעים, ובדאי להודות על התורה שאתה זוכה ללמוד, על
המצוות שאתה זוכה לקיים, על האשה הנפלאה שיש לך (רק תתחיל
להודות עליה, והיא תהיה עוד יותר נפלאה!), ועל החברותות המי-
צויינים שזכית להם (גם כאן תתחיל להודות ותראה הרי האדם אינו
יודע אם יותר טוב לו להקשיב או להסביר).

כך ניגש יהודי למשפט המפחיד של יום הדין (אין הכוונה חס ושלום
שזה פוטר מתשובה, אלא שזה 'עזרה ראשונה' למשפט הקשה, וזהו
גם ההקדמה הראשונה לתשובה, וכדלהלן בסוף המאמר). כשאתה
חבר טוב של השופט, כביכול, ואתה מודה לו כל היום על כל חסדיו
איתך, ואתה מעריך כל מה שעשה לך ושגידל אותך, אז אתה תזכה
במשפט! ותהיה מוכן לחיים יפים מלאים הפתעות נעימות ברוחניות
ובגשמיות! כפי שתודה יותר, תקבל יותר! אל תצמצם במילים של
הודיה! תודה בנדיבות ובכל לבבך, תלמוד מדוד המלך!

אל תשכח להודות לד' גם על כל ההרגלים הגורמים לך אי נעי-
מויות, כגון אם אתה נוטה לשכוח איפה שמת חפצים שלך, או
מאבד דברים, כי אפילו מפריעים קטנים הם בכלל יסורים כמבואר
בגמ' ערכין טז: שאם הושיט ידו לכיס להוציא שלש מטבעות, ועלו
בידו שתיים, הרי זה יסורים. ובפרט אם יש לך אנשים שקשה לך
להיות בסביבתם, וק"ו אם אתה עוד זוכה להיטיב איתם, או שיש

מוסר מועיל מאוד

כדאי כדאי לשנן עוד ועוד: אני לדודי ודודי לי, וכמו שנתבאר,
שהדבר הראשון הוא להכיר שיש לנו דוד קרוב! וכמו שכתוב
'וידעתם כי בקרב ישראל אני ואני ד' אלוהיכם ואין עוד ולא
יבושו עמי לעולם'

בטחון ותשובה

להתעסק להתקרב יותר להשי"ת. הרמב"ם כתב בטעם מצות תקיעת שופר שהעיקר הוא להתעורר משנתנו ולזכור בוראינו, ולא לשכוח את האמת בחבלי הזמן. (הלכות תשובה ג' ד'). ובאמת זהו מה שאנחנו אומרים ב"לדוד" לך אמר לבי בקשו פני את פניך ד' אבקש, אל תסתיר וכו' (ע"ש פרש"י). [וזהו ההכנה ל'לפני ה' תטהרו', ול'ושמחתם לפני ד' א' שבעת ימים'].

עיקר התשובה

"תשובה" פירש המבי"ט בספרו בית אלקים (שער התשובה פרק א') וז"ל חקרנו על גדר התשובה ומצאנוהו נכון ושלם, והיא "קרבה להשם מריחוק החטא" עכ"ל. ועי' לקט שיחות מוסר מהגרי"א שר זצ"ל (חלק ב' עמוד ק"ב) וז"ל: שאין היסוד העיקרי הקבלות שמקבלים בימי התשובה, אם לא נחזק את היסוד והשרי רש להם. ומהו הכלל העיקרי? וצדיק באמונה תו יחיה. חסרה לנו אמונה מורגשת בחיי היום יום מתוך שמחה על אשר יש לנו אב בשמים, החפץ בטובתנו לקיים אותנו באושר נצחי, ומתוך כך בא לידי אהבה ודביקות בד', ולידי יראה ובטחון בד'. לבל נירא מבר אנוש ול- בטוח בכך אדם שאין לו תשועה. כדי לנסוך את יסודות אמונה אלו אל נימי נפשותינו, יש לנו ללמוד את הספר חוה"ל ולראות איך בעל הספר (רבינו בחיי ב"ר יוסף) חש את האמונה הטהורה בכל פרטי מצעדי חייו וכו'. ואולם העצה האמיתית אשר תביאנו לידי קרבה אל האמת הזו היא רק לימוד המוסר בכל יום וכו' ואז כאשר היסוד הכללי יהא מבוסס כל צרכו, ממילא יצאו גם הפרטים באורם הנכון. וזוהי תשובה שלימה הרצויה לפני השם עכ"ל. ולכן עיקר גדול בימים אלו - התמדה בתורה"ק. רבי ישראל סלנטר זצ"ל תקן לתלמידיו סדר ליימוד של 18 שעות ביממה. ופירש המשגיח רבי נתן וואכטפויגל זצ"ל שבאמת כל השנה לא היה להם את הכוחות האלה. אבל בימים אלה, ימי רחמים ורצון, נפתח המח ומתרחב הלב, ומתקרבים יותר להקב"ה - המלמד תורה לעמו ישראל!

סיפור של עין טובה

התקשר אשה צדיקה להרב שליט"א, וסיפרה שהי מצב בביתה כפי רע רח"ל, עד כדי כך שבעלה אינו מקפיד על הלכות מסויימות, והוא גם רב איתה כל הזמן, ומבחינתה אין מנוס מגירושין. היא הוסיפה, שאינה מסוגלת לכתוב דברים טובים עליו כמו שהרב ממליץ, כי אינה רואה בו שום דבר טוב!! הרב אמר לה שתנסה לכתוב דברים טובים שהיו לפני 30 שנה, כשהתחתנו. עוד אמר לה הרב, שהיא צריכה לדעת שאין זה תפקידה לחנך אותו, וא"כ היא צריכה לראות בו רק טוב, וליהנות מהדברים הטובים שיש בו. דבר שלישי אמר, שבודאי בלבו הוא רוצה להיות טוב אליה, אלא שהוא כל הזמן מרגיש שאינה מרוצה ממנו, ולכן הוא מפנה לה גב. אבל ברגע שהיא תראה בו רק טוב, הוא כבר ירצה להיות טוב אליה. היא החליטה לשנות מבטה עליו לגמרי, ולראות בו רק טוב, וגם לומר לו רק דברים טובים. לא עברו חדישיים והרב מקבל טלפון ממנה, שהמצב בביתם השי- תנה 180 מעלות, עד כדי כך, שעד עכשיו הוא היה מוציא מכשיר טמא לפני ילדיו, ואילו עכשיו, אינו מוכן להוציא אפי' לזמן קצר! לא יאומן כי יסופר! וכל זה בלי לדבר מילה על כל העניינים האלה! [כל אחד רוצה להיות טוב, הוא חייב רק הכרה והערכה שהוא טוב]. היא הוסיפה, שמאז חתונתם לא היה להם כזו תקופה יפה!!

כל ענין אחר. תחשוב: יש כ"כ הרבה כפרה בחיי על זה שאני 'נעב' עד' (מסכן) או 'בטלן' (מפוזר). והכי חשוב: תודה להשם מליון פעמים שאינך כמו כל האותם שאתה כ"כ מקנא בהם! הגביר, הצדיק, היהודי החשוב ההוא, האח או האחות שהם יותר מוצלחים ממך או יותר מקובלים בחברה ממך, או שיש להם משפחה יותר פרום \ יפה משלך.

כשאתה מודה על שאין לך את כל המעלות שאתה רואה אצל אחרים, אז אתה מקיים את דברי החוה"ל (שער הבטחון פ"ד בפירוש החלק השלישי) שאומר למצוא תמיד מעלה במצב שלך יותר ממצבו של השני, ואתה תקבל ע"ז הרבה שכר בעוה"ז ובעוה"ב.

כשאתה מאמין שהשי"ת אוהב אותך בלי סוף, ולכן הוא שולח לך את כל הייסורים הקטנים, אז אתה זוכה להנהגה יותר טובה. ובפרט כשאתה אומר 'גם זו לטובה', אתה הופך את הרע לטוב. זכיתי לראות ענין זה הרבה פעמים, שכשבדיוק הפסדתי כל מיני הזדמנויות, אמרתי גם זו לטובה, וזכיתי לה- זדמנויות עוד יותר טובות!

כל זה כלול ב'אני לדודי ודודי לי', דבר ראשון להכיר את דודך! ול- חיות עם השי"ת כל הזמן מתוך אמונה, אהבה, שמחה ומדות טובות, וזה מביא את התשובה האמיתית.

המשגיח רבי נתן וואכטפויגל זצ"ל היה אומר - עיקר תפקידנו באלול, אינו להתעסק בעבירה זו ובמכשול זה. (בודאי צריך גם להקציב זמן לחזור בתשובה על עבירות שיכול להפטר מהם ע"י תשובה וידוי לפני יום הדין, אבל אין זה העיקר). העיקר הוא

כוחות שאינם בשימוש - רציחה!!!

על זה שלא הניחוהו לעשות פירות. עכ"ל. למה הנרצח נחשב שלא עשה פירות? האם מדובר דוקא באדם צעיר שאין לו ילדים? בודאי הפירוש שכל אדם חי רק כדי להתעלות ולהוציא כוחותיו אל הפועל,

עגלה ערופה. למה "עגלה"? ולמה בנחל איתן אשר לא יעבד ולא יזרע? וכתב רש"י (ע"ה) פ' ויערפו שם את העגלה. אמר הקב"ה תבא עגלה בת שנתה שלא עשתה פירות, ותערף במקום שאינו עושה פירות לכפר

בטחון בנובהרדוק

שלא חלמנו עליהם, וביחד עם תפילה בעקשנות, נזכה לנסים גדולים וכחות חדשים וניהפך לאנשים גדולים בכל התחומים. וגם אם עברו הרבה שנים שלא הצלחנו, נוכל להתחיל מחדש כי להשי"ת אין מעצור להושיע ברב או במעט! (שמואל א' י"ד).

מלדבר על חסרונות אין שום רווח בדרך כלל, וזה רק ביטול זמן (אם לא לצורך תשובה). - אבל אם תדבר על מעלותיך ועל חלומותיך לגדול, זה יביא בסוף שתגיע לשם! חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב. תדבר על שאיפות גבוהות, וזה יגרום לך שמחת חיים והנאה רוחנית, וגדלות! וגם אם דברת יותר ממה שהגעת בסוף, תקבל המון שכר על עצם ההתעסקות בהכרת מעלותיך! הרי זה קיום של לא תעמוד על דם (רעיד) - וזה לא רעיד אלא אתה בעצמך!

והן הן פירותיו ועי' סוטה (מ"ו). סוף העמוד]. ואיש זה שנהרג, לא זכה להמשיך בעבודתו והתעלותו. מכאן רואים יסוד עצום: מי שאינו משי' תמש בכוחותיו, נחשב שהרג את עצמו!

כפ' נח: שופך דם האדם באדם דמו ישפך כי בצלם אלקים עשה את האדם. יש כאן שוב היסוד הנ"ל. מה כל כך נורא כשהרגו בן אדם? כי הרגו צלם אלקים - כוחות אדירים ונוראים של צלם אלקים, שהיה יכול לגדול עוד ולהאיר את כל העולם, ולהתעלות בלי סוף - ועכשיו כל זה נעצר!!

בכל כך הרבה מאיתנו יש כוחות שאין אנו מכירים בהם כלל! ואף פעם לא יוכלו לצאת מן הכח אל הפועל. זהו בחינה של רציחה!! כמה זה חשוב לדבר על מעלותינו ולחקור אותם, ולהזכר בכל השבחים ששמענו על עצמינו, ולדעת שאם נבטח בד' נוכל באמת לקבל כוחות

סיפורי בטחון שבועי

להיות חזן לע"נ, ואתפלל בקצב רגיל, ואתייחס רק ל'איך השם ית' רוצה שאתפלל'!

זה כל כך עוזר לי לבטחון. ובעקבות כך, כשההשגחה העליונה סיבבה שאהיה מלמד לילדים בכיתה ה', היה לי את האומץ לחשוב מה השם רוצה ממני ולא 'מה יאמרו הבריות'!

3. בענין זה היה לי השגחה פרטית נפלאה. היות והרב מאנדל בעצמו מלמד ילדים, כמו שהוא מספר כסדר, רציתי לשמוע ממנו כמה הדרכות, אבל מן השמים התעכב הדבר ע"י כמה סיבות שונות. בערב ש"ק הקודם ראיתי שיש שיעור חדש מהרב שליט"א (עש"ק עקב השיעור הארוך). הקשבתי לשיעור, וזה פעם ראשונה שאני זוכר שהוא מדבר בפרוטרוט על כ"כ הרבה נקודות של חינוך לילדים! הוא ענה בשיעור על כל השאלות שרציתי לשאול! וז"ל הגר"א (אבן שלמה ג'-ב') ומי שלבו טוב במדת הבטחון, אע"פ שעובר עבירות חמורות, הוא יותר טוב ממי שמחוסר בטחון שע"י בא לידי קנאה ושנאה, אע"פ שעוסק בתורה ובגמ"ח, שכל זה אינו אלא לעשות לו שם עכ"ל. [בודאי זה לא סותר לזה, שעיקר הבטחון בא ע"י שקיעות בתורה"ק, בפרט לבחורים ואברכים צעירים].

אברך יקר מאוד התקשר וסיפר: 1. הרב מאנדל שליט"א מספר כסדר איך שע"י שצוחקים על כל העוה"ז, זה עוזר גם לבטל את הכח של המצב, וגם לא להאמין בהתשדלות ולסמוך רק על ד'. היה לי סיפור קטן. נסעתי עם בני בן 10 לכותל המערבי, הבאתי לו תהלים ורציתי שיתפלל. אחרי כמה דקות אני שם לב שעומד על ידו חייל עם רובה והוא מסתכל על הרובה ועל הכדורים שיש לו במחסן (the bullets in the gun) ניסיתי להסיח את דעתו, ושיתחיל להתפלל, אבל לא הצלחתי. ואז נזכרתי מכח הצחוק. אמרתי לבני. תגיד לי מה החייל עושה עם ה'כדורים' האלה? האם כשכואב לו הראש הוא מוציא כדור (tablet) ובולע אותו?! הילד צחק, ומאז התחיל להתפלל תהלים ושכח לגמרי מהחייל!

2. עוד דבר מלמד אותנו הרב שליט"א: לא לחשוב "מה כולם חושבים עלי!" תבטל את כל המחשבות שלהם, ותחשוב רק "מה השם ית' חושב עלי?" אני מתפלל במקום מסויים ואף פעם אני לא ניגש לעמוד. הסיבה לכך כי תמיד יש כאלה שאומרים שזה מדי מהר ויש שיאמרו שזה מדי לאט. לאחרונה נפטר דוד של אשתי בלי זש"ק. בעקבות החיזוקים של הרב, אמרתי שאגש

קו 'עמודיה שבעה' 0733-587-587

שיעורים ע"פ דרכו של הרה"ג ר' אברהם גניחובסקי זצ"ל בהנהגת הבית, בספר 'עמודיה שבעה', ברוח העלון

שמעו ותחי נפשכם לשמיעת שיעורי הרה"צ יהודה מנדל שליט"א בקו 'השגחה פרטית' 02-3011300 או בקו הישיר: 02-3011906

להארות והערות: 050-4154557 לקבלת הגליון במייל X7100100@GMAIL.COM

נהנית מהגליון?

לתרומות:

בירושלים: 0504199693.

בית שמש: (הר"ר יצחק לב ארי הי"ו) 0504121613

בני ברק וקרי"ס: 0504154557

לאמריקה: +13478604298